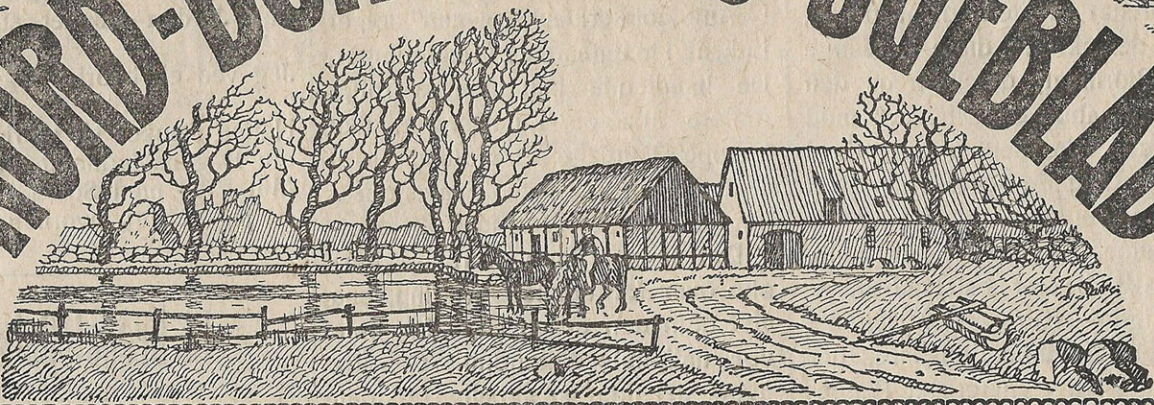

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 301

Freitag den 20. Juni 1919

7de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge,
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvvaarlig.

Luftens Automobiler.

Nu bliver det altsaa til Virkelighed, det, der længe har været Hensigten, at vi skal have Flyveruter her i Danmark — vel ikke med faste Afgangs- og Ankomsttider, eftersom d'Hrr. Aviatører endnu ikke helt er Herskere over Vind og Vejr, men dog med en bestemt Fartplan, hvori Luftkompagniets Direktion „forbeholder sig Ret til Forandring“.

Begyndelsen blev gjort i Lørdags, da de to Sablatnig-Maskiner blev afsendt fra Københavns Flyveplads til Odense, hvor de to dygtige tyske Flyvere, Berchtold og Nolting, i denne Uge tumler sig muntert højt oppe over Byen, og med allehaande Krumspring og med Motorenes glade Snurren lokker Odenseanerne til at tage en Tur med derop, ovenover Skyerne, hvor Himlen altid er blaa.

Hvem véd? Om et Par Aar taler vi maaske herhjemme om en „Pinseopflugt“ som noget lige saa naturligt som Pinseudflugt i disse Dage.

„Dagens Nyh. Korr.“ skriver herom følgende: — Jeg gjorde Pinseturen fra Amager til Odense med Nolting, og af de Ture, jeg har gjort i mit Liv, maa jeg sige, at denne var den behageligste og den skønneste.

Sablatnig-Maskinerne har mellem deres Vinger en Kabine med Plads til 4 Passagerer, der, naar man er kommen ind i den, fuldstændig ligner et lille Luksusautomobil. Der er Glasruder paa de tre Sider og aabent bagtil, og der er et Ur i Væggen, en hængende Vase med friske Blomster i Hjørnet, elektrisk Lys i Loftet, Centralvarme nede ved Fødderne — og ogsaa naar man kigger ud af Vinduet paa Vingerne og Snoreværket udenfor har man det ganske, som man var hjemme, selv om det er den første Flyvetur, man er med paa. Det forekommer En bekendt og tilvant, fordi man har set det saa mangfoldige Gange paa Billeder, i Biograferne og paa de rigtige Teatre.

Idet jeg satte mig tilrette i den magelige Lænestol og blev spændt fast med en Rem, spurgte en Herre, der stod mellem Tilskuerne ved Op-

stigningen; „Har De assuredet Dem?“ Og lige i det samme hørte jeg i mit andet Øre en lille, kæk Drengestemme — for der var selvfølgelig fuldt af Drenges som ved alle Opstigninger —: „Ih, hvor det maa være Sjov!“

Det var Alderdommens forsigtige Stemme og Fremtidens Stemme, der mødtes. Naar jeg tager med Toget eller i Automobil til Odense, er der ingen, som spørger, om jeg er livsforsikret, skønt der før er sket Sammenstød og andre Ulykker — og for Drengenes Fantasi er Flyvemaskinen allerede det Luftautomobil, de skal op med, naar de skal mere sig.

Nolting satte sig bagved Kabinen, og hans Mekaniker, som skal tage sig af de mulige Reparationer undervejs, bagved ham igen; og saa fløj vi lige lukt op i det dejlige Solskin.

Da vi var kommet et godt Stykke op, gjorde Maskinen pludselig nogle løjerlige Hop, omtrent som et Skib, der slynges op og ned mellem svære Søer, og jeg tænkte: „Dumper vi allerede?“ Men da jeg drejede Hovedet om mod Flyveren, lo han over hele Ansigtet — og siden gik det saa glat som et Automobil paa en asfalteret Vej. Nej, glattere, thi selv paa den bedste Vej er der nu og da en Ujævnhed, som faar Vognen til at støde eller skrumpel lidt.

Tale sammen kan man ikke under Farten, saa det er unyttigt at gøre andre Spørgsmaal end de mimiske, naar noget forbauser. For Motoren larmer; men det er ingen ubehagelig Støj. Tværtimod. Den er saa enstonig, at man meget snart glemmer at høre efter den, og saa har man en velgørende Følelse af at være naaet til den fuldkomne Rø. Der høres ingensomhelst anden Lyd end Motorsangen, der næsten er hyggelig; og der ses ingen anden Bevægelse end Skyerne, der graa eller hvide sejler forbi nede under Maskinen.

Landskabet kan man nok se tydeligt — det ligner et Kort med farvelagte Flader, grønne, gule og sorte Marker, graa Veje og hvide Huse — men man kan ikke skelne Enkeltheder og ikke Bevægelser i det. Til de Enkeltheder, der forsvinder komplet, hører Menneskene. Man ser ikke et levende Væsen røre sig noget Sted, og man ser ikke et Træ svaje i Vinden. Alt er blikstille — og det giver hele Jorden dernede det fantastiske og ubekendte Præg, den faar deroppe fra Højden. Afstanden forandrer ogsaa Naturens Farver. De bliver blegere, lysere, pastelagtige — og saa er der det besynderlige og imponerende, at man, medens man glider fremefter, uden at have nogen Fornemmelse af den voldsomme Fart, med et eneste Blik kan overse en hel Ø med det blaa Vand paa alle dens Sider. Sprogø lignede i Størrelse og Form en Klipfisk, henkastet midt i alt det blaa, og Fyn omfattede man i et Øjekast.

Det er en fuldstændig ny Skønhed, man faar at se. Det er Jorden, der viser sig fra en ny Side — Jorden set udefra.

Man kan ikke tale sammen i Kabinen, hvis man ikke vil sprænge sine Stemmebaand for at skribe sin Sidemand op; men man kan alligevel godt faa sig en Passiar undervejs, hvis man ikke kan beholde sine Tanker for sig selv deroppe i den lette og vidunderligt rene Luft, der er en Nydelse for sig. Den giver ligesom en let og lykkelig Rus — den er saa liflig som den bedste Vin, hvis man har en Kenders Lunger.

Passiaren indledes paa den Maade, at man fra Flyveren faar rakt en aaben Notesbog, hvis Blade er til at afrive, og hvori han har skrevet nogle Ord med hvid Plads til Svar underne, som f. Eks.:

„Befinder De Dem vel?“

„Jo, Tak!“

Nolting skrev straks, da vi var kommet op;

„Vi har Modvind, Flyvetiden bliver 1 Time 10 Minuter.“ Det viste sig bagefter, at han havde beregnet rigtigt. Turen varede præcis en Time og ti Minuter.

Lidt efter hed det paa en ny Seddel:

„Til Højre for os ligger Roskilde. Vi er i 1200 Meters Højde.“

Hele den lille Stump Geografi fik jeg efterhaanden oprisket ovenfra paa de smaa Sedler. Ude over Storebelt skrev Mekanikeren: „2000 Meters Højde“, og samtidig saa jeg for første Gang noget røre sig nede paa Jorden, noget, der viste, at den ikke var en død Klode, som var stivnet midt i sin smilende foraarsgroen og lyseblaa Skønhed. Det var den store Dampfærge med sit hvide Kølvan. Den saa ud som et lille graat Insekt, der trak en tynd, sølvskinnende Hale efter sig hen over det stille Vand.

Efterhaanden blev Passiaren gemmytlig. Jeg skrev: „Lad os blive heroppe. Her er meget smukkere end nede paa Jorden.“ Og Flyveren svarede: „Indtil nu er Ingen blevet heroppe.“

Omsider skulde vi saa lande, og jeg huskede, at jeg havde hørt noget om „Luftsye“ med Opkastninger, der meldte sig ved Landing.

Naa — det kan jo ikke nægtes, at det var noget vanskeligt at hitte Rede i, om vi havde Hovedet opad eller nedad. Saa jeg op mod Himlen, var den grønne Jord med de hvide Huse, som jeg begyndte at kunne skelne, deroppe oven over mig; og saa jeg nedad, var der blaat og hvidt og Skyer. I det ene Øjeblik vippede Maskinen sidelængs, og det saa ud, som den baskede vildt med de lange sorte Vinger, og i det næste drejede den rasende rundt om sig selv som en løbsk Karrusel. Snart syntes jeg, at vi dalede, og snart, at vi steg. Motoren sydede som en Heksekedel, og Farten var saa voldsom, at jeg hverken kunde finde Flyveren foran

mig eller bagved.

— Var det Glidflugt? spurgte jeg, da vi var sprunget ud af Maskinen, som til allersidst satte sig saa let og elegant som en Due paa Odenses grønne Flyveplads.

— Nej, sagde han leende og rystede min Haand i et kraftigt Tryk — det var Deres Flyverdaab med Spiraler og et Par andre smaa Kunststykker. Dem vil vi selvfølgelig aldrig lave, naar Trafikken er kommet i Gang med de elleve Maskiner og vi faar rigtige Passagerer. Saa lander vi langsomt glidende. Men her ved Indvielsen af Fynsruten, den første, danske Rute, maatte vi da vise Odense, hvad en Sablatnig-Maskine kan præstere: Om nogle Dage faar vi en Maskine hertil, hvor man kan ligge udstrakt: en flyvende Sovekupé.

Damperen gaar.

Nu tændes Havnens Lamper. Nu gaar den store Damper med Kok og Skipper, Hund og Lods til Søs i Røg og Os.

Der strømmer Havets Baner. Der ligger vilde Svaner og drømmer paa det blanke Vand i Maanens stille Brand.

Nu dufter Havnens Hylde med Sødme og med Fylde. Nu leger Hund og Fiskerbarn imellem Baad og Garn.

Og Sommernatten daler, og Flagermus og Svaler, de krydser let med Skrig og Sus om Baad og Fiskerhus.

Nu er den store Damper saa fjært med sine Lamper. Kun Pigen staar og ser og ser... Nu ses den ikke mer.

Harald Bergstedt.

Af Dansens Historie.

Blandt Menneskenes Børn er Dansen et ældgammelt Fænomen; den hørte oprindeligt med til den religiøse Kultus, som det iøvrigt endnu mange Steder er Tilfældet hos uciviliserede Folkeslag. Ved de græske Gudefester opførtes en langsom, højtidelig Dans, der ledsagedes af Korsang til Akkompagnement af Fløjte og Cymbel. I det hele var Terpsichore i sine tidligste Dage en overordentlig alvorlig Muse. Ved Poesiens højere Udvikling indgik Dansen som et Led i den mimiske Kunst og dannede med den det første og oprindelige Grundlag for den dramatiske Kunst, der blomstrede under de store tragiske Forfattere.

Fra Grækenland kom Dansen til Rom og fik her efterhaanden en anden Karakter. Nu dansede man for Dansens Skyld. Under de store Fester optraadte Danserinder og forlystede Gæsterne ved deres smidige Bøjninger og skønne Former. Og som i Rom, saaledes overalt i hele

det romerske Rige. Det var jo saaledes den af Romerne indsatte Fyrste over Judæa, Herodina, den saa skæbnsvangert lod sig besnære af sin Datter Salome.

Ogsaa pantomimiske Danse var meget yndede, og der fortælles om Dansekunstnere, der gav hele Forestillinger af mytologisk Indhold til bedste, idet de ved ustandselig Skiften af Dragt og Maske efterhaanden fremstillede alle de optrædende Personer.

Dansen hørte desuden ikke blot hjemme i de private Huse; ogsaa offentligt optraadte Dansere og Danserinder til Forlystelse for Menigmand, og Dansen ledsagedes af Sang og Instrumenter. Heri ligger Spiren til det italienske Folketeater, som det i Tidernes Løb udviklede sig med sine typiske Personer; Cas-sander og Pierrot, Colombine og Harlekin.

Vor Tids Ballet stammer fra Renæssancens Dage, da man genoplyvede Studier af den gammelromerske Tidsalder. Men Renæssancens Ballet blev dog paa sin Vis noget ganske nyt, idet den foruden Pantomime og Dans omfattede baade Sang og Tale i et ejendommeligt Virvar.

Balletten opfandtes i Italien og indførtes af Catharina af Medici i Frankrig, hvor den var i høj Yndest hos Ludvig XIII og Ludvig XIV.

Det varede da heller ikke længe før den vandt Vej til Norden, hvor Christian IV lod den første Ballet arrangere i Anledning af en stor Hoffest. Siden hørte den med ved enhver større Festlighed ved Hoffet, indtil den overførtes til Hofteatrets regelmæssige Forestillinger, og efter Oprettelsen af den danske Skueplads i 1750 har Balletten været et fast, mere eller mindre beundret Appendiks til denne. Det var imidlertid forlængst gaet op for Folk, at Dans ikke blot var til at se paa men selv kunde udøves. Og meget langt tilbage i Tiden finder man derfor i de forskellige Lande Spor af Folkedanse, forskellige efter Folkarakteren. I Byerne og blandt de højere Samfundslag, hvor det kosmopolitiske Moment gjorde sig mere gældende, udviklede der sig en Fællestype for Dansen. Her var det særlig Italienerne og Franskmænd, der var de Toneangivende.

Oprindeligt var Dansen højtidelig; man bevægede sig i sirlige Skridt og langsom Takt, men efterhaanden blev Bevægelserne livligere og Tempoet hurtigere. Særlig i Renæssancetiden med dens friere Syn og stærke Trang til Glæde fik Dansen mere Fart. Hidtil havde man danset Kontradanse, i hvilke Parrene med dybe Komplimenter bevægede sig mod hverandre og omkring hverandre i forskellige Grupperinger. I det 16. Aarhundrede indførtes saa Runddansen, hvor man danser to og to; den kom fra Polen og bredte sig hurtigt over hele Vesteuropa og bidrog til at give Dansen et nyt Præg af Liv.

Stort Udvalg. Billige Priser

Allinge Kolonial & Produktforretning

Nye Sendinger. Frit Salg.

Valsede Hørfrokager og frisk Soyaskraa for Fedekalve.

Valsede 55 pCt. Jordnødkager

Do. 44 pCt. Bomuldsfrokager

Grove Hvedeklid. Billigste Dagspris pr. kontant i

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Regninger, Meddelelser, Fragtbreve, Brevpapir, Konvolutter.

Bornholms Margarinefabriks

VEGETABIL MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Bygningsartikler.

Brædder Planker Tømmer

Tagpap, Søm og Spiger, Støbegods

Cement, hydraulisk Kalk

anbefaler

Allinge Kolonial & Produktforretning

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Kul haves stadig paa Lager ved Levka. Pris 4,50-5,50 hl.

Stort Udvalg Billigste Priser

Køkkenrekvisitter

faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Prima krydret Svinefedt til Spisebrug	Kr. 2,10
Prima rent amk. do. til Stegebrug	— 2,00
Bornholmsk Vegatabil Margarine	— 1,35
Otto Mønstedts Oma	— 1,35
alle Priser pr. 1/2 kg. — Hver Dag nye Sendinger, derfor absolut friske Varer. Sælges i smaa Bøtter og i løs Vægt. Prisen er den samme.	
Nordlandets Handelshus.	

Skovle og Spader

sælges billigt hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Sommerfugle.

—\$—

Nu svirrer de lette
bevingede Sværmere
rundt i en sommerlig Luft.
Jeg synes de bringer mig
Fortiden nærmere
— Minderne bærer dens Duft.
Jeg mindes en Sommer,
som længst jeg saa drage
i Mulmet forbi mig — forbi,
med Solskin og Sang
og med glidende Dage
og Bølgernes blaa Melodi.

De Dage, hvor staar de
for Sindet dog tydelig.
Aa hvor jeg husker dem godt!
Den Sommerfugl minder
mit Sind om en nydelig
attenaars Pige i Blaat
og om hendes yndige
sejstenaars Søster,
der klædte sig frejdigt i Rødt,
mens Sommeren modned
de spirende Bryster
og fyldte dem pigelig sødt.

Hvis Meta var sød,
saa var Ragna bedaarende.
Hvem troed da ej at se
i hende en Kvinde, der —
trodsende Aarene —
evig blev Ungdommens Fé.
Alene det Under at se hende smile,
den Lykke at se hende lé!
— Men Dagene rinder
og Aarene ile
— og ingen ved hvad der skal ske.

For hende var Kærlighed
ene bestemmende.
Husker du, da Klokken tre
om Eftermiddagen vi helt
selvforglemmende
kysse i en Allé . . . ?
Ak, Ragna, du husker
det næppe — for Tiden
har slettet den Ungdoms-Bedrift.
Det er jo saa længe —
saa mange Aar siden —
— og nu er du lykkelig gift!

Og Meta (den tossede Tøs!)
hun har povet sig
kækt ud i Verden saa trist.
Forleden jeg hørte
hun havde forlovet sig
med en lokal Kontorist.

Jeg sidder alene og mindes de fagre
Minutter, mens Timerne gaa
— og Sommerfugl ser jeg
ved Sommerfugl flagre
blandt Blomsterne —
røde og blaa! — —
Chr. Stub Jørgensen.

Rønne-Allinge Jernbanes

Køreplan.

Søgnedage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	820	630
- Nyker	843	653
- Klemensker	903	713
- Rø	923	733
- Tein	941	751
- Allinge	954	804
- Sandvig	10—	810

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	11—	840
- Allinge	1111	851
- Tein	1124	904
- Rø	1142	922
- Klemensker	1205	945
- Nyker	1220	10—
- Rønne	1240	1020

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	845	1235	450
- Nyker	904	1254	509
- Klemensker	921	111	526
- Rø	939	129	544
- Tein	954	144	556
- Allinge	1004	154	609
- Sandvig	1010	2=	615

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	1040	230	645
- Allinge	1048	238	653
- Tein	1058	248	703
- Rø	1114	304	719
- Klemensker	1133	323	738
- Nyker	1145	335	750
- Rønne	1205	355	810

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

Klædevarer.

Engelske og danske Klædevarer er paa Lager i righoldigt Udvalg.

Klædninger leveres efter Maal med kort Varsel.

Nordlandets Handelshus.

Færdige Klædninger,

Benklæder og Arbejdstøj

billigst i

Nordlandets Handelshus.

Et Parti Twistlærred

er hjemkommet, saavel i enkelt som dobbelt Bredde.

En god Vare i 70 cm. Bredde sælges for 1 Kr. m.

Nordlandets Handelshus.

Skjorteflonel, Sportsflonel, Kjoleflonel

er hjemkommen i mange smukke Nyheder.

Ensfarvet Flonel i alle Farver.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Vær saa god at gøre Bestilling til Efteraaret af

Kaligødning, Superfosfat,

Nørresundby Gødningskalk.

Vi vil sælge denne til allerlaveste Pris.

Nordlandets Handelshus.

Ideal Roehakke uden Kile

Blade af Knivstaa! — alle Størrelser.

Blødstøbt Halse — med Garanti. Lebomme, Høstleer, Høstriver, Træskovle, Staalskovle, Staalspader.

Alle disse Redskaber sælges meget billig i

Nordlandets Handelshus.

Vi har endnu et Restparti af

Kotejr, Grimer, Næsegrimer, Grimeskafter, Tejrepæle, Store Ringe, Fjederhager og Nødled og der kan gøres en god Handel herom i

Nordlandets Handelshus.

Vi har rigelig Lager af

Havregryn i løs Vægt. Valsede Byggryn.

Grove og fve Byggryn, ekstra Flormel

af aldeles prima Kvalitet.

Nordlandets Handelshus.

Den bedste Taglak for Paptage

sælges i hele, halve og kvart Tønder samt Spandevis — og den billigste Pris er i

Nordlandets Handelshus.

CLOËTTA'S
ALBA
Spise - Chocolader